

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Fakulta filozofická
Katedra antropologických a historických věd

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta práce

Práci předložil(a) student(ka): Linda Slavíková

Název práce: „IBMers“ jako transnacionální kultura adaptace

Oponent práce: Mgr. Michala Baslová

1. CÍL PRÁCE *(uvedte, do jaké míry byl naplněn):*

Za cíl práce si autorka vytyčila „porozumění charakteru autonomního žitého světa zkoumaných mezinárodních pracovníků IBM“ (str. 18) a v souvislosti s teoretickým uchopením problému zjistit, zda je možné sociální realitu této cílové skupiny chápat jako „transnacionální kulturu adaptace“. Uvedeného cíle se podařilo dosáhnout způsobem odpovídajícím bakalářskému stupni studia.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Teoretický rámec

Svůj výzkum autorka opírá o teoretický koncept transnacionální kultury adaptace, k jehož aplikaci se snaží využít současné antropologické teorie transnacionalismu. Ty jsou v teoretické části pojednány ve stručnosti, adekvátně potřebám výzkumu, přičemž je ale markantní závislost autorky převážně na dvou zdrojích (Szaló, Vertovec). Tato nevyváženost je závažnější především s ohledem na skutečnost, že studium transnacionalismu je moderní, dynamicky se rozvíjející směr uvažování, jenž je v současných antropologických pracích hojně využíván. Inspiraci by bylo proto možné čerpat z vícera pramenů. Nicméně i takto uchopený teoretický rámec je pro účely práce dostačující a teoretické zaštitění provedeného výzkumu je akceptovatelné. Základní pojmy a výchozí pozice jsou představeny srozumitelně, v logicky uceleném sledu.

Metodologický postup

Práce je založena na kvalitativním výzkumu, k jehož metodologickému uchopení lze mít drobné kritické připomínky nikoliv však zásadního charakteru. 1) Ve výběru výzkumného vzorku se autorka odkazuje na náhodný výběr, následný popis získávání respondentů však jeho definici neodpovídá. 2) Při zpracování dat autorka dle svých slov přepisovala a dále analyzovala jen ty úseky rozhovorů, které shledala jako relevantní. O co tuto relevanci opírala, již v práci ale rozebráno není. S kontextem takového předvýběru by čtenář měl být seznámen. 3) Otázky tak, jak jsou uvedeny v příloženém dotazníku, jsou často uzavřené (ponechávají prostor pro stručné odpovědi ano/ne) a pro jejich lepší využitelnost by stačila drobná změna formulace (typicky *Je zde něco, co byste chtěl na svém současném životě změnit? / Co byste chtěl na svém současném životě změnit?*). Objevují se i otázky návodné, jejichž

prostřednictvím tazatel do rozhovoru vnáší skutečnosti, které by jako první měl nastolit respondent (ot. 20., 21., 25., 32., 35.).

Analytická část

V analytické části se autorce daří naplnit cíl ve smyslu určení sociální reality „IBMers“ jako „transnacionální kultury adaptace“. K tomuto zjištění dochází především na základě analýzy sítě osobních a institucionálních vazeb respondentů a způsobu jejich udržování. Ostatní dílčí předměty analýzy (sdílené hodnoty, konstrukce identity, vztah k domovu, životní styl) jsou rozpracovány v menší míře a analyticky dostatečně nevyužity. Ačkoliv v samotném dotazníku se objevují i otázky zaměřené na každodennost respondentů, v analytické části se o životním stylu informátorů, především o trávení času mimo pracovní dobu, příliš nedozvídáme. Všechna analytická zjištění jsou navíc včleněna do jedné kapitoly (4.2. Transnacionální adaptace), která by si zasloužila podrobnější členění právě dle zkoumaných tematických oblastí (sítě vazeb, sdílené hodnoty, konstrukce identity, vztah k domovu atd.). Takto se v předkládaných zjištěních čtenář ztrácí. Lze tedy předpokládat, že strukturovanější analýzou by z provedených rozhovorů bylo možné vytěžit více informací relevantních pro účely práce. Autorkou vytyčený cíl byl však předloženou analýzou dat splněn v míře, kterou předpokládá bakalářská úroveň studia.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Z formálního hlediska je práce na přijatelné úrovni. Gramatické chyby se nevyskytují, jen ojediněle se objevují překlepy. Bibliografický úzus je uplatňován standardně.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE *(celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):*

Předložená bakalářská práce je přes výše uvedené výtky na dobré úrovni. Pozitivně hodnotím především empirické šetření, na kterém svojí práci autorka založila. Získat respondenty ze zvolené cílové skupiny byl jistě náročný úkol a fakt, že se autorce podařilo realizovat rozhovory v počtu dostatečném pro účely výzkumu (navíc v anglickém jazyce), si zaslouží ocenění. Právě vzhledem k tomu je ale škoda, že se provedenou analýzou nepodařilo vytěžit více relevantních informací o každodenním životě „IBMers“ a jejich transnacionální kultura adaptace nebyla popsána více komplexně a přitom strukturovaně. Tato kritika ovšem nemá zásadní vliv na skutečnost, že bakalářskou práci shledávám jako zdařilou.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři):*

Dle jakých kritérií byly voleny „relevantní“ pasáže rozhovorů pro přepis a následně hlubší analýzu?

Jak bylo zaručeno, že tímto „předvýběrem“ nedojde ke ztrátě důležitých informací, jejichž relevance může vyplynout později, v průběhu analýzy? Nebylo by vhodnější takto „předvybrat“ spíše otázky v dotazníku nežli pasáže výpovědí?

Jak zpětně hodnotíte design a rozsah otázek v dotazníku? Byly podle Vás v analýze dostatečně reflektovány všechny tematické okruhy otázek nebo jste v průběhu analýzy shledala některé okruhy či konkrétní otázky jako nadbytečné a znovu byste je bývala nezařadila?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):*

výborně

Datum: 28. 8. 2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

